

Åtvidabergs
kommun

Rutin för skolans alkohol- och drogförebyggande arbete

Ärendenummer: KS 2021/361 3.3.3
Antagen: Skolchef, 2021-06-18
Reviderad: 2021-06-18

Inledning

Att lyckas i skolan är den starkaste skyddande faktorn för alla barn och därför är det viktigt att barn får en chans att lyckas i skolan och att skolan är en trygg plats. Enligt skollagen och vägledning för elevhälsan från Socialstyrelsen så har alla elever rätt till ett gott skolklimat med goda relationer till kamrater och till lärare. Eleverna har också rätt till undervisning där frågor som rör tobak, alkohol, narkotika och dopning integreras i olika ämnen för att eleverna ska ges en mer sammansatt bild av dessa områden.

Lagen om FN:s konvention om barnets rättigheter innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Artikel 33 i barnkonventionen handlar om alla barns rätt att skyddas mot droger. I den nationella och regionala ANDT-strategin är det övergripande målet "Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk". För det hälsofrämjande och förebyggande arbetet är grunden att skydda barn och unga mot eget och andras skadliga bruk.

Syfte

Syftet med dokumentet är att förebygga, upptäcka och tidigt ingripa mot bruk av alkohol och droger och därigenom arbeta för en alkohol- och drogfri uppväxt och förhindra missbruk. Dokumentet bidrar till tydlighet kring rutiner och ger ett stöd till både personal, elever och vårdnadshavare.

Definition av begreppet droger och missbruk av alkohol

Begreppet *droger* används i detta dokument som ett samlingsnamn för narkotika, dopningsmedel, narkotikaklassade läkemedel, lösningsmedel/drivgas som sniffas, andra berusningsmedel och hälsofarliga eller beroendeframkallande preparat som är förbjudna enligt gällande lagstiftning. All olovlig användning av sådana droger är att betrakta som missbruk. Med *missbruk av alkohol* avser det ett osunt eller olagligt förhållningssätt och när användandet går ut över individens sociala liv, såsom hem, familj, vänner och skola.

Policy gällande alkohol och narkotika på Åtvidabergs kommuns skolor

Skolorna i Åtvidabergs kommun är alkohol- och drogfria. Alkohol och droger får inte brukas, innehas, säljas eller förvaras på skolan. Ingen får vistas i skolan i berusat/påverkat tillstånd. Detta gäller även skolverksamhet som sker utanför skolområdet, som till exempel aktivitetsdagar, studiebesök, studieresor, praktikplatser, övernattningar och projektresor.

Riktlinjer gällande alkohol och narkotika på Åtvidabergs kommuns skolor

- Personal på skolorna ska ha kännedom om policy, riktlinjer och rutiner. Det är rektors ansvar att informera personal vid läsårsstart, vid nyanställning och vid praktikplatser.
- Elever på skolorna ska ha kännedom om policy, riktlinjer och rutiner. Det är mentorns ansvar att informera elever i klassen vid läsårsstart.
- Vårdnadshavare ska ha kännedom om policy, riktlinjer och rutiner. Det är skolans ansvar att informera vårdnadshavare på föräldramötet vid läsårsstart.
- Alla skolans aktiviteter ska vara alkohol- och drogfria.
- Skolan ska arbeta aktivt med hälsofrämjande och förebyggande insatser mot alkohol och droger.
- Alla barn, unga och vuxna som arbetar i skolan ska få en hälsosam miljö att vistas i.
- I brottsförebyggande syfte kan polishundar komma att användas vid genomsök av skolans lokaler. Brottsförebyggande sök sker i samråd mellan skolledning och polis och behöver inte grundas på en konkret brottsmisstanke. Genomsök sker inte på skoltid när elever vistas i skolan.

Rutiner gällande alkohol och narkotika på Åtvidabergs kommuns skolor

Följande rutiner ska alltid följas beroende på uppkommen situation:

- 1.1 Rutin när elev misstänks provat på alkohol
- 1.2 Rutin när elev misstänks missbruka alkohol
- 1.3 Rutin när elev misstänks bruka droger
- 1.4 Rutin när elev bedöms vara alkohol- och/eller drogpåverkad i skolan
- 1.5 Rutin vid omhändertagande av alkohol och/eller droger i skolan
- 1.6 Rutin vid misstanke om försäljning av alkohol och/eller droger i skolan

1.1 Rutin när elev misstänks provat på alkohol		
		Ansvarig
Elev uppmärksammas	Personal som uppmärksammar att en elev brukat alkohol ska informera rektor	Upptäckande personal
Rektor informeras	Rektor informeras och ansvarar för vidare arbete. Rektor gör tillsammans med personal från elevhälsoteamet en bedömning om åtgärder utifrån elevens ålder och hur bruket av alkoholen varit	Rektor
Om rektor beslutar om vidare åtgärder sker följande:		
Kontakt tas med vårdnadshavare och/eller olika myndigheter	Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria-mottagningen lämnas	Rektor
Orosanmälan	Orosanmälan till socialtjänsten	Rektor
Dokumentation	Händelsen och vidtagna åtgärder ska dokumenteras (se bilaga 1)	Rektor
Uppföljning	Rektor ansvarar för uppföljande samtal med elev samt eventuellt vårdnadshavare utifrån ålder	Rektor

1.2 Rutin när elev misstänks missbruka alkohol		
		Ansvarig
Elev uppmärksammas	Personal som uppmärksammar att en elev missbrukar alkohol ska informera rektor	Upptäckande personal
Rektor informeras	Rektor informeras och ansvarar för vidare arbete	Rektor
Samtal med elev	Samtal hålls med eleven angående misstankarna. Rektor ansvarar för att samtalet genomförs och att två vuxna deltar (företrädesvis rektor och skolkurator alt skolsköterska). Eleven ges möjlighet att själv berätta hemma	Rektor
Kontakt tas med vårdnadshavare och/eller olika myndigheter	För omyndig elev (yngre än 18 år) För omyndig elev kontaktas alltid vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte angående misstankarna. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria- mottagningen lämnas För myndig elev (äldre än 18 år) För myndig elev krävs medgivande från eleven för kontakt med vårdnadshavare. Om samtycke erhållit så sker kontakt med vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte angående misstankarna. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria- mottagningen lämnas	Rektor
Orosanmälan	Orosanmälan till socialtjänsten	Rektor
Dokumentation	Händelsen och vidtagna åtgärder ska dokumenteras (se bilaga 1)	Rektor
Uppföljning	Rektor ansvarar för uppföljande samtal med elev samt eventuellt vårdnadshavare utifrån ålder	Rektor

1.3 Rutin när elev misstänks bruka droger		
		Ansvarig
Elev uppmärksammas	Personal som uppmärksammar att en elev brukar droger ska informera rektor omgående	Upptäckande personal
Rektor informeras	Rektor informeras och ansvarar för vidare arbete samma dag	Rektor
Samtal med elev	Samtal hålls omgående med eleven angående misstankarna. Rektor ansvarar för att samtalet genomförs och att två vuxna deltar (företrädesvis rektor och skolkurator alt skolsköterska). Eleven ges möjlighet att själv berätta hemma samma dag	Rektor
Kontakt tas med vårdnadshavare och/eller olika myndigheter	För omyndig elev (yngre än 18 år) För omyndig elev kontaktas alltid vårdnadshavare skyndsamt. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte angående misstankarna. Mötet bör hållas skyndsamt. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria- mottagningen lämnas För myndig elev (äldre än 18 år) För myndig elev krävs medgivande från eleven för kontakt med vårdnadshavare. Om samtycke erhållits så sker kontakt med vårdnadshavare skyndsamt. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte angående misstankarna. Mötet bör hållas skyndsamt. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria- mottagningen lämnas	Rektor
Orosanmälan	Orosanmälan till socialtjänsten	Rektor
Dokumentation	Händelsen och vidtagna åtgärder ska dokumenteras (se bilaga 1)	Rektor

Uppföljning	Rektor ansvarar för uppföljande samtal med elev samt eventuellt vårdnadshavare utifrån ålder	Rektor
Insatser	Det kan inträffa att vårdnadshavare inte ger sitt medgivande till att provresultatet meddelas till skolan. I så fall ansvarar socialtjänsten för de insatser som krävs utöver skolans ansvar	Socialtjänsten
Kontakt med polis	Vid behov tas kontakt med polis	Rektor
Misstanke kvarstår	När misstankar kvarstår fortsätter dock kontakt och eventuellt ny anmälan till socialtjänsten. Skolans personal behöver ha fortsatt uppsikt över elevens beteende	Rektor ansvarar för ev ny anmälan All skolpersonal ansvarar för uppsikt

1.4 Rutin när elev bedöms vara alkohol- och/eller drogpåverkad i skolan		
		Ansvarig
Elev uppmärksammas	Personal som uppmärksammar att en elev är påverkad ska informera rektor	Upptäckande personal
Rektor informeras	Rektor informeras och ansvarar för vidare arbete omgående. Eleven omhändertas på ett betryggande sätt	Rektor
Kontakt med vårdnadshavare	För omyndig elev (yngre än 18 år) För omyndig elev kontaktas alltid vårdnadshavare. Omyndig elev hämtas av vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria-mottagningen lämnas För myndig elev (äldre än 18 år) För myndig elev krävs medgivande från eleven för kontakt med vårdnadshavare. Om samtycke erhållit så sker kontakt med vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria-mottagningen lämnas	Rektor
Kontakt med polis	Vid behov tas kontakt med polis	Rektor
Orosanmälan	Orosanmälan till socialtjänsten	Rektor
Dokumentation	Händelsen och vidtagna åtgärder ska dokumenteras (se bilaga 1)	Rektor
Uppföljning	Rektor ansvarar för uppföljande samtal inom två veckor med elev samt eventuellt vårdnadshavare utifrån ålder	Rektor

1.5 Rutin vid omhändertagande av alkohol och/eller droger i skolan		
		Ansvarig
Elev ertappas med alkohol	Om en elev ertappas med alkohol omhändertas alkoholen av personal och lämnas till rektor. Rektor ska skyndsamt anmäla omhändertagande till polismyndigheten som ansvarar för att alkoholen förverkas/förstörs	Upptäckande personal och rektor
Misstanke om narkotikainnehav	Vid misstanke om narkotikainnehav på skolan kontaktas alltid polis. Skolan informerar polisen om var och när narkotika misstänks finnas i området	Rektor
Samtal med elev	Rektor ansvarar för att samtalet genomförs och att två vuxna deltar (företrädesvis rektor och skolkurator alt skolsköterska)	Rektor och skolkurator
Kontakt med vårdnadshavare	För omyndig elev (yngre än 18 år) För omyndig elev kontaktas alltid vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria-mottagningen lämnas För myndig elev (äldre än 18 år) För myndig elev krävs medgivande från eleven för kontakt med vårdnadshavare. Om samtycke erhållit så sker kontakt med vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria-mottagningen lämnas	Rektor
Orosanmälan	Orosanmälan till socialtjänsten	Rektor
Dokumentation	Händelsen och vidtagna åtgärder ska dokumenteras (se bilaga 1)	Rektor
Uppföljning	Rektor ansvarar för ett uppföljande samtal med elev samt eventuellt vårdnadshavare utifrån ålder	Rektor

1.6 Rutin vid misstanke om försäljning av alkohol och/eller droger i skolan		
		Ansvarig
Kontakt med polis	Vid misstanke om langning eller försäljning av alkohol eller droger på skolans område ska kontakt tas med polis. Vid misstanke om brott kan polisen ta beslut om visitation och/eller husrannsakan av elevskåp	Rektor
Kontakt med vårdnadshavare	För omyndig elev (yngre än 18 år) För omyndig elev kontaktas alltid vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria-mottagningen lämnas För myndig elev (äldre än 18 år) För myndig elev krävs medgivande från eleven för kontakt med vårdnadshavare. Om samtycke erhållit så sker kontakt med vårdnadshavare. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte. Rektor och skolkurator (i andra hand skolsköterska) deltar. Socialtjänsten bjuds in. Information om MiniMaria-mottagningen lämnas	Rektor
Orosanmälan	Orosanmälan till socialtjänsten	Rektor
Dokumentation	Händelsen och vidtagna åtgärder ska dokumenteras (se bilaga 1)	Rektor
Uppföljning	Rektor ansvarar för ett uppföljande samtal med elev samt eventuellt vårdnadshavare utifrån ålder	Rektor

Bilaga 1: Mall för dokumentation

Datum:

Närvarande:

Vad har hänt? Bakgrund

Planerade insatser/åtgärder

Vad ska göras?	Namn- ansvarig:	Verksamhet:	Uppföljning: (fylls i på uppföljningsmötet)

Datum för uppföljningsmöte:

Bilaga 2: Kontaktuppgifter

Vård- och omsorgsförvaltningen, individ- och familjeomsorgen (IFO)

Telefon: 0120-830 00 (växel)

Sociala jouren

Telefon: 013- 20 75 26

Telefontid:

Måndag- torsdag 17:00 - 01:00

Fredag 17:00 - 02:00

Lördag 13:00 - 02:00

Söndag 13:00 - 01:00

MiniMaria i Linköping

Vänder sig till unga i åldern 13-20 år, samt till deras familjer. Mottagningen erbjuder rådgivning, stöd och behandling individuellt eller i grupp. Tar emot barn och ungdomar från Åtvidaberg i mån av tid.

Mottagningstelefon: 013-20 66 40

Mottagningstelefonen är öppen måndag, tisdag, torsdag och fredag kl. 09:30-11:00. Övrig tid kan meddelande lämnas på röstbrevlådan så sker kontakt senast närmaste arbetsdag.

Länk:

<https://www.linkoping.se/leanlink/radstod/socialtstod/missbrukochberoende/minimaria/>

Polismyndigheten

Vid akut händelse: 112

Växel: 114 14